

Lärarens sida: Avancerad, text 15, Fyra toner

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Joel säger att han skriver för att klaga, men han saknar grannens musik och är orolig nu när det är tyst. Brevet är hans sätt att få kontakt.

I passet	
Före läsningen	Vad kan man höra genom väggen i ett hus där många bor?
Stoppet	Stanna efter <i>"Det höll i två dagar, sedan flyttade jag tillbaka det."</i> Någon säger en sak och gör en annan: han vill slippa höra grannen men flyttar tillbaka skrivbordet.
Tänka högt · fråga 2, Varför	<i>"Vänta, varför flyttar han tillbaka skrivbordet? Jag tänker att han är arg. Jag ser framför mig hur han släpar skrivbordet till andra väggen. Det står 'för att slippa höra dig' och 'sedan flyttade jag tillbaka det'. Jag vet att den som vill slippa ett ljud inte flyttar tillbaka till det. Alltså tror jag att han vill höra tonerna. Stämmer det med resten? Det står också 'i går upptäckte jag att jag nynnade dem på matten'. Först trodde jag att han var arg, men nu tror jag att han tycker om tonerna."</i>
Fråga 1 · på raderna	Den tredje. Förklara gärna ordet bas, ett instrument med låga toner.
Fråga 2 · mellan raderna, Varför	Ledtrådarna: <i>"för att slippa höra dig"; "Det höll i två dagar, sedan flyttade jag tillbaka det"</i> . Svar som texten stöder: han vill höra musiken och saknade den när han satt längre bort. En tanke att pröva: <i>"Det var jobbigt att flytta."</i> Det står inget om att det var jobbigt. Fråga tillbaka: <i>"Hur länge höll det?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Känsla	Ledtrådarna: <i>"I måndags var det tyst. I tisdags också."; "satt vid väggen i en timme"; "hörde bara kylskåpet"</i> . Svar som texten stöder: orolig, ensam eller tom. Ge gärna orden saknar och oroar sig. En tanke att pröva: <i>"Glad, nu slipper han höra tonerna."</i> Han sitter vid väggen i en timme och lyssnar. Fråga tillbaka: <i>"Vad gör Joel medan det är tyst?"</i>
Fråga 4 · mellan raderna, Varför	Ledtrådarna: <i>"en melodi som passar till din bas"; "det går bra att knacka"</i> . Svar som texten stöder: han saknar musiken, är orolig för grannen eller vill spela tillsammans. Alla håller när eleven visar en ledtråd. En tanke att pröva: <i>"Han är arg, han skriver ju att han klagar."</i> Det är vad han säger först. Fråga tillbaka: <i>"Vad lägger han i kuvertet?"</i>
Fråga 5 · bortom raderna	Ett svar kan vara att knacka på, eftersom man då får svar direkt, eller att skriva brev, eftersom det är lättare att skriva det som är svårt att säga. Ett bra svar tar med kuvertet och ger ett eget skäl.
Öppna frågor	<i>"Vad tror ni att grannen gör när hen har läst brevet?"; "I måndags var det tyst i 4B, och i tisdags också. Vad tror ni har hänt?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"I måndags var det tyst. I tisdags också."</i>

© Niclas Fohlin. Ur Textsamtal i grupp, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/textsamtal-i-grupp>.

FYRA TONER

Till den som bor i 4B,
Jag skriver för att klaga. Varje kväll klockan sju har jag hört en bas genom väggen, samma fyra toner om och om igen, och det har pågått sedan augusti. Tonerna sitter kvar i huvudet hela natten, och i går upptäckte jag att jag nynnade dem på matten. Min lärare tror att jag har blivit konstig.

Det värsta är att den tredje tonen är fel. Den ska vara lägre. Jag har kollat på pianot hemma tre gånger, och jag har rätt. Hade du spelat den rätt hade jag inte haft något att klaga på. Jag flyttade skrivbordet till andra väggen för att slippa höra dig. Det höll i två dagar, sedan flyttade jag tillbaka det.

I måndags var det tyst. I tisdags också. Jag satt vid väggen i en timme med örat mot tapeten och hörde bara kylskåpet, som brummar också men inte alls lika bra. I kuvertet ligger ett papper med en melodi som passar till din bas, ifall du skulle börja spela igen. Du behöver inte använda den. Väggen är tunn, så det går bra att knacka.

Hälsningar

Joel i 4A

-
1. Vilken av de fyra tonerna tycker Joel är fel?
 2. Varför flyttar Joel tillbaka skrivbordet? Hur vet du det?
 3. Hur känner sig Joel när det är tyst i 4B? Hur vet du det?
 4. Vad förstår du i slutet som du inte förstod i början?
Hur vet du det?
 5. Joel skriver ett brev i stället för att knacka på dörren. Vad hade du gjort i hans ställe? Varför?